

Iskre

Glasilo vrpavskih
semeniščnikov

XXIII ~ 3

1990 ~ 91

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Pravljice, ki jih je napisal Adam Stanin, so zelo zanimive in zanimive. Vsebujejo mnogo zanimivih stvari, ki jih ni mogoče najti nikoli drugje. Vsebujejo tudi mnogo zanimivih stvari, ki jih ni mogoče najti nikoli drugje. Vsebujejo tudi mnogo zanimivih stvari, ki jih ni mogoče najti nikoli drugje.

Čez kak teden se spet začne letni čas pridelave. Ni, žlahti, ki so napisani v dogovorjenem jeziku, so prave bele vrste. Trikrat lahko ugledate kako, s težavo zrcel izgubimo nekaj dragocenih dni za tipkanje. Spet bomo morali iti.

Nekaj dni po drugem "skrajnem" dobio skoraj vse pridelane. Izgubimo se v pisni in sliče in izgubimo živca ob sedkah, v naglo vrtilo na papir, so je po kakem času končan.

Koristna, Čaravna.

Izbor prispevkov in vrtilo red je poravnano v moji kot uri.

Žalno se tipkanje na "dista". Tudi tu glavni urednik zelo hitro sivi. Izgubimo nekaj ur, kar izgubi, gospodarski izdatki so zelo v obsevu.

Vinjeta druzina poudarja, da prav zaradi tega zaradi tudi triva v pevski vaji.

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

NAMESTO UVODA

"Fantje, pišite za Iskre! Do počitnic."
Besede, ki se neštetokrat ponavljajo. Odgovori stalno isti, nejevoljni: "Kaj naj napišem? Nimam časa - konferenca je blizu." Seveda pa marsikdo že med naslednjim odmorom vrti gumb na televizorju in išče, kako bi zapolnil čas. Glavni urednik že dobiva sive lase, ki pa zaradi svetlih las na srečo niso opazne.

Čez kak teden se spet začne lov za prispevki. Članki, ki so napisani v dogovorjenem času, so prave bele vrane. Trikrat lahko ugibate zakaj. S težkim srcem izgubimo nekaj dragocenih dni za tipkanje. Spet bomo morali hiteti.

Nekaj dni po drugem "skrajnem" roku dobimo skoraj vse prispevke. Zagrizemo se v pisalne stroje in zgubljam o živce ob čačkah, v naglici vrženih na papir. Boj je po kakem tednu končan.

Korekture. Čakamo.

Izbor prispevkov in vrstni red je opravljen v manj kot uri.

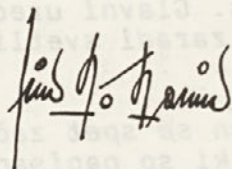
Začne se tipkanje na "čisto". Tudi tu glavni urednik zelo hitro sivi. Slovnčnih napak kar mrgoli, gospod Tiskarski Škrat zvesto sodeluje v uredništvu.

Vinjete črkopis popestrijo, čeprav zaradi njih padajo tudi žrtve - pevske vaje.

Končno so vse niti povezane v mojih rokah.
Vsa stvar je natisnjena v enem dnevu, potem
pa dva dni veselo tekamo okrog katedra s šo-
pi listov. Iskre so sestavljene in spete.
Za "boglonaj" pa jih je treba še obrezati!

Tako. Iskre so pred teboj.

Veliko užitka!

Iskre
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960

PREŠEREN IN BEVK

Leta 1945 je dan Prešernove smrti postal slovenski kulturni praznik. Tudi v semenišču se vsako leto spomnimo našega največjega pesnika.

Letošnja proslava je bila nekaj posebnega. Potekala je v času, ko se delno izpolnjuje Prešernova napoved: "Vremena bodo Kranjcem se zjasnila!" Seveda dokončne izpolnitve še čakamo. Tako smo začeli proslavo z nacionalno naravnano pesmijo "Slovenec sem". Glasovom pevskega zbora so pritegnili tudi vsi navzoči. Sledilo je predavanje dr. Toneta Požarja, ki nam je predstavil primorskega rojaka in domoljuba pisatelja Franceta Bevka. Prikazal nam je predvsem Bevkovo umetniško moč in njegovo religiozno usmerjenost. Najprej nam je predramil spomin na otroška leta, ko je našteval Bevkove mladinske povesti. Poleg vseh drugih je posebno poudaril Bevkovo religiozno delo. Sem spadajo predvsem legende.

Za boljše predstavitev pa tudi našo obogatitev smo trije semeniščniki (Damjan, Tino in jaz) pripravili recitacijo Bevkove legende "Peta zapoved". Govori o materi, ki so ji moža obsodili, ker je ubil človeka. Zato je svojega otroka Ivana vzgajala v spolnjevanju božjih zapovedi. Ivan pa je rastel in postal najmočnejši v vasi. Nekoč je v gozdu samo s sekiro ubil medveda. Prišli so biriči in močnega fanta odpeljali. Ko je prišel v vojsko, je spoznal, da se kršijo prav vse božje zapovedi, posebno peta. Ivana so imeli zaradi njegovega življenja vsi za meniha. Vendar pa se je stanje spremenilo, ko so privedli ujetnika in je bil Ivan izbran za krvnika. Oficirjevi izbiri se je sicer uprl, vendar mu je le-ta dal možnost, da to svoje napačno dejanje popravi. Tako je moral stražiti ujetnika. Ko sta bila sama, je Ivan ujetniku presekal vezi in mu dejal, naj gre domov. Zaradi tega je sam prišel pred sodišče in

bil obsojen na smrt. Ko je v ječi čakal smrti, je prišel k njemu Jezus, mu dal svojo obleko in ga poslal k njegovi materi, sam pa je šel namesto njega.

Ta legenda, ki zaradi svoje tragične vsebine zares prevzame človeka, je tudi marsikateremu semeniščniku izvabila solze.

Kljub temu pa je bila to skorajda samo priprava na glavni del naše proslave. Med nami je bil namreč g. Stane Rztresen, član slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Kot mojster slovenske besede v živem govoru nam je predstavil vrhove naše besedne umetnosti. To so bili: pridiga kaplana Martina Čedermaca, govor hlapca Jerneja na sodišču (I. Cankar), Slovo od mladosti, Povodni mož on Orglar (F. Prešeren). V mrtve črke, ki jih vidimo v knjigah, je vložil toliko lepote in domačnosti, da smo bili nad njegovim nastopom zares navdušeni. Za vse nas pa je bila tudi praktična ura govorništva. Po nastopu nam je bilo samo žal, da umetnikovega nastopa nismo posneli na kaseto.

Nato smo se s pesmijo napotili v deželo Martina Čedermaca - v Benečijo. Pesem Oj božime je bolj otožne narave, saj so jo peli ob slovesu.

Na žalost nam jo je zagodlo vreme - snežilo je - in onemogočilo prihod štirih duhovnikov iz Beneške Slovenije. Zato smo našo proslavo sklenili s slovensko himno - Zdravljico.

l
Tone Cerem

VALENTIN VODNIK - ZNAMENITI SLOVENEK

Valentin, zares si bil "vodnik" našega naroda, kot si se sam rad imenoval. Kako velike so tvoje zasluge za naše slovensko ljudstvo! Zato bi ti tudi sam rad zapel slavospev - kakor si ga ti Napoleonu, ker je zrahljal vrv avstrijskega izžemanja naših prednikov - vendar mi Bog ni dal daru pesništva. Poskusil pa bom s tem kratkim spisom očrtati tvoje delo.

Valentin Vodnik je bil eden izmed največjih preroditeljev našega naroda v 18. stoletju. Ker je bil zelo izobražen - in kar je najvažnejše - domoljub, ga je Žiga Zois povabil v svoj literarno-prebudni krožek. Pomagal mu je odkriti pesniški talent. Zato je Vodnik tudi prvi pravi slovenski pesnik, saj se zaveda svoje naloge, ki mu jo je Bog namenil. Kot razsvetljenec si je prizadeval, da bi vzdignil našega kmeta. S pesmijo je želel poučevati in vzgajati preprosto ljudstvo. Ljudje so radi brali njegova pesniška dela, saj so čutili, kako jih ljubi. Zato se ne smemo čuditi, če je njegovih lirično-izpovednih pesmi manj, saj z njimi ni mogel tako koristiti svojemu narodu.

Poseben pomen ima njegova pesem Ilirija oživljena. V njej spoznamo njegov pravi odnos do domovine. Kot predavatelj je namreč dobro spoznal mačehovski odnos Avstrije do "njene podložnice" Kranjske. Na lastni koži je občutil zatiranje slovenskega jezika. S prihodom Napoleona v naše kraje po zmagi nad avstrijskim cesarjem, pa se je stanje spremenilo. Ideje francoske revolucije so Bonaparteja omehčale, da je povzdignil naš jezik, dal večjo svobodo ljudstvu ter odpravil krivice stare Avstrije. Lahko si mislimo, kakšno ganjenje je prevzelo Vodnika, saj si je prav to silno želel. Napoleonu v čast je spisal vroč hvalospev. Pohvalil je njegovo širokosrčnost in

ljubezen do podložnih narodov. Francozi so se mu oddolžili s tem, da so ga postavili za ravnatelja gimnazije. Toda po vrnitvi Avstrijcev je bil zaradi naprednih idej nasilno upokojen. To nas pouči, kako groba zna biti oblast, da se obdrži "na vrhu".

Vodnik pa nikakor ni zaslužen le zaradi pesniškega ustvarjanja. Posegel je tudi na področje časnikarstva, saj je začel izdajati prvi časnik v domačem jeziku - Lublanske novice. Mislim, da je to pomemben napredek, saj so se z dogodki po svetu lahko seznanili tudi tisti, ki niso znali nemško. S časnikom je še močneje vzpodbujal slovensko samozavest, postali pa smo tudi kulturno bogatejši. Narod, ki ima svoje časopise za razsvetljevanje, je bliže zrelosti in s tem samostojnosti.

Pozabiti pa ne smemo na njegova prozna dela, saj nas prav v njih spodbuja k spoštovanju materinega jezika in narodove zgodovine. Njegova dela so pomembna tudi za gospodarstvo; kmete je učil kmečkih opravil, gospodinje kuhanja in celo ba-bištvu.

Kot krona vsega pa so njegovi posegi v jezikoslovju: pomagal je pri pregledu Japljevega prevoda Svetega pisma in novega slovensko-nemškega slovarja.

Urban Ferjančič

Vsi trije so se učili pevsko vokalno tehniko pri prof. Jelki Strgar.

Trio predstavlja tako instrumentalno kakor tudi vokalno glasbo pretekle dobe. Za izvajanje uporabljajo originalna ljudska glasbila ali pa njihovo rekonstrukcijo. Repertoar obsega predvsem slovensko glasbeno dediščino. Prepevajo in igrajo že pozabljene balade, pripovedne, junaške, bajeslovne in legendarne pesmi, melodije in plese. Za izvedbo uporabljajo instrumente, kot so: oprekelj, cimbele, žvegle, trstenke, citre, drumljice, piščali, glinene okarine, dude, tamburice, sopele, šurle, žago, rogove, lončene baze, ropotulje, glavnik,...

Nastopajo po ožji in širši domovini, v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Belgiji, Franciji, Švici, na Nizozemskem, Madžarskem, v Sovjetski zvezi, v ZDA in Kanadi.

Izdali so že več gramofonskih plošč ter prejeli vrsto priznanj na domačem in tujem prizorišču.

Mislím, da je njihovo delo zelo pomembno in zaslužno, saj je za narod potrebno, da se zaveda svojih korenin tudi na glasbenem področju.

KRISTUS V MOJEM ŽIVLJENJU

Ko sem bil še zelo majhen, me je mati že učila moliti. Venomer mi je ponavljala besede: Andrej, Bog te gleda in te čaka, da mu zaupaš življenje, svoja iskanja, pa tudi slabosti in nemoč. Vedi pa, Bog ti je vedno blizu, tudi takrat, ko ga ti ubogi slabič popolnoma zapustiš in pozabiš nanj in na njegovo neizmerno bližino in dobroto.

Tu je tudi treba iskati razloge, zakaj želim postati Kristusov služabnik. Pomagati želim vsem, ki zaradi kakršihkoli razlogov niso sprejeli Kristusovega veselega oznanila. Želim jim ponovno prinesiti tisto luč, ki bo razsvetljevala njihovo notranjost in jih bo vodila po pravi poti in k edinemu cilju, ki je Kristus sam. Za to sem materi zelo hvaležen, saj mi je s tem odkrila, da Bog od mene zahteva nekaj več, želi, da mu darujem svoje življenje. S temi besedami mi je položila v srce tudi misel: Bog je vedno s teboj in te povsod varuje s svojo roko. Obenem pa mi je razodela: Bog te kliče na pot služenja in odpovedi.

Tudi sedaj, ko sem že na "lastni poti", mi mati vedno znova stoji ob strani, me v nevarnostih bodri in vedno znova spominja na trpečega Kristusa, ki je dal življenje za nas. Obenem pa me s svojim zgledom vedno bolj utrjuje v moji odločitvi, da hočem živeti edino za Kristusa in brate in sestre. Kajti le če bom na zemlji zmožen ljubiti vse ljudi brez razlike, bom podoben Kristusu, svojemu Prijatelju, kateremu pa se zaradi svojih problemov in težav ne približam dovolj. Tedaj pa se mi obenem zastavi vprašanje: Kam me Bog kliče? Me kliče v duhovništvo ali kam drugam? Dnevi minevajo in leta, v meni pa nastaja vse večji nered in loteva se me že obup in misel: "Bog je pozabil name, ne pozna me več.

Izgubil sem ga za vedno." Na dnu brezna obupa pa le najdem smisel vsemu svojemu življenju. Mili glas vesti me ponovno pripelje h Kristusu, ki me vesel sprejme v svojo službo. Ponovno se mu popolnoma in z vsem zaupanjem predam, kajti vem: edino On me lahko reši vse moje navezanosti na materialne dobrine in naslade sveta, ki me iz dneva v dan obkrožajo, usuznjujejo mojo notranjost in jo odvrčajo od Boga in njegove bližine.

Kristus pa mi v življenju pomaga, da morem premagati vse probleme in težave, ki me ovirajo na poti. Predvsem pa mi je zgled čiste, prave in iskrene ljubezni, ki more sama preoblikovati svet, v katerem živimo. Upam predvsem, da ga bom z veseljem posnemal v iskreni ljubezni in darovanju bližnjemu, ki mi ni pogodu ali ga celo v sebi "sovražim", ker ni tak kot si ga jaz želim. Pri tem pa pozabljam, da je vsak človek božje stvarstvo in enkratno bitje.

Kristus je vodilo in smisel vsega mojega življenja in hrepenenja. Iz hvaležnosti, da me je poklical v življenje, mu darujem sebe in svoje življenje.

Andrej Keča

QUO VADIS HOMO SAPIENS?

Sprehajam se po gozdičku... proč od človeške civilizacije, od hrupa, ki ga povzroča. Toda, je res tu tako mirno, naravno? Res še ni posegla človeška roka po drevju, ki me obdaja? Po grmovju, ki se tako ljubo razpleta med skalovjem? Toda nihče si ne upa odgovoriti, ker predobro ve, da je kup smeti ob potoku sad napredka in razvoja. Za "napredek" lahko izginejo celi gozdovi - tudi borovec, pod katerim sedim.

Drobcena ptičica, ki sedi na posušeni veji, me z milim glasom opozarja, da sem tudi jaz dedič tega človeštva, ki se tako kruto vede do matere narave - prav do te narave, ki mu je tisočletja in tisočletja dajala zavetje. Zdaj ko človek misli, da je shodil, se je želi čimprej znebiti. Kako velika mora biti slepota človeštva, da ne spozna svoje odvisnosti od ljubeče narave, pač pa misli, da ga ovira in onemogoča njegov razvoj!

Kaj bo z našimi zanamci, če ne bomo spremenili svojega barbarskega odnosa do okolja? Naš planet bo postal kraj smrti, ne pa cvetočega življenja.

Zato ne zanemarjajmo dobrotne narave, da ne bo postala kruti maščevalec.

TIŠINE

"Tišine, tišine, tišine..."

Srce razbija, se krči in razteza ob tej želji. Neustaljivo je, žene me, da iščem.

"Kam?"

"Kamorkoli, le tišine, tišine..."

Spustim se po stopnicah. Čim dlje od knjig, ljudi, prerekanja.

"Tišine, tišine...", še naprej vpije srce. Neusmiljeno je, trpinči me.

Hitim, skoraj tečem, kot bi pred kom bežal, toda preganja me le srce in njegov: "Tišine, tišine..." Zaslišim žuborenje vode. Tudi srce ga zasliši in se nekoliko predrami iz svojega zahtevanega:

"Tišine, tišine..."

A jaz se ne zmenim za to in hitim, bežim dalje.

"Čiv, čiv, čiv..." se oglasi med bližnjim drevjem.

Srce mi poskoči, da me kar zaboli. Ustavim se.

"Prisluhni!" mi veli srce.

"Ja, saj slišim!" mu pravim in hočem dalje, hiteti, bežati.

"Stoj in prisluhni!" še nadalje vpije srce: "To je tisto."

"Kaj tisto?" sem nejevoljen, "ali naj bi bila ta ptič tišina?"

"Da, vendar ne samo ta ptič. Prisluhni! Slišal boš veter, ki se tiho ovija okoli dreves, slišal boš listje, ki ti bo s svojim šumenjem zaigralo najlahnejše melodije..."

Ubogam srce in prisluhnem.

"Da, to je tisto. To je tišina, ki jo potrebuješ ti, kajne, srce?"

Danjen Štilc

MOLITEV

Gospod, vedno znova se mi porajajo dvomi, kako naj ti sledim. Rad bi ti sledil, a tvoja pot se mi zdi tako strma in težka. Po njej moramo prek velikih in majhnih pregrat, preden dosežemo tebe in pridemo do tistega, kar si želimo.

Doslej nisem upal izreči te besede, a sedaj jo bom: "Gospod, hvala ti za to polletje, ki sem ga zelo slabo opravil. Popolnoma se ti izročam v drugem polletju, v želji, da ga opravim bolje in bom na koncu leta srečen. Izročam se ti, kakor se ti je izročilo toliko pomembnih mož v zgodovini. Prosim te, naj bom tako ponižen, kot so bili oni. To te prosim, moj Gospod, čeprav tega nisem vreden.

Barth. David

V POTRPLJENJU RASTE VESELJE

Leto 1986. Ko sem se popoldne vrnil s šole, ni bilo nikogar doma. "Saj res," se spomnim, "saj je mati rekla, da ima pregled pri zdravniku. Kdo ve, zakaj gre...?"

Čez nekaj časa zazvoni in glej, mati stoji pred vrati. "Je že bilo vse v redu pri zdravniku," si mislim, ko jo vidim tako nasmevano. Za mano počasi stopi v stanovanje.

Ko jo od časa do časa pogledam, se mi zdi nekam nemirna, kot bi imela še nekaj povedati. Rdeča v obraz se preseda iz enega konca stola na drugega. Slednjič le odpre usta (vedel sem, da bo nekaj zelo pomembnega) in reče: "Mitja, dojenčka bomo dobili..." Zadnja stvar, na katero sem takrat pomislil, je bila ta, da je noseča. "A, boš vzela v varstvo kakšnega otroka," sem jo vprašal, čeprav se mi je zdelo zelo čudno, kako bo lahko to združevala s službo. "Ne, ne," je pohitela, "SVOJEGA dojenčka bomo dobili." Bil sem kot okamenel in nekam nelagodno sem se počutil pred materjo, ki mi pove, da je noseča.

"Končno," sem vendarle izpustil. Dolga leta sem prosil za brata ali sestro in dobil ga bom! Moje telo je bilo kar nekam premajhno za veselje, ki ga je razganjalo. Tudi mati se je vidno oddahnila, ko je le povedala, kar jo je tiščalo, in videla mojo radost. Oče je tisti teden hodil v službo popoldne. Ni ga še bilo. Ura je bila deset Pet čez deset, deset čez deset..., ko končno zaslišim ropotanje ključa v vratih. Stečem mu nasproti skakajoč do stropa in vpijem: "Dobili ga bomo, dojenčka bomo dobili!" Oče se je nasmehnil, pogledal svojo ženo in jo nežno objel.

Mitja Mirošič

šnjica. Naj nikdar ne pozabimo, da si Mati. Mati pa ni samo zato, da prosi, ampak tudi vzgaja, oblači, ščiti, hrani...

Daj, da bomo res tvoji, na varnem v Tvojem brezmadežnem srcu! Daj, da bi te bolj kot z vsem drugim častili z izpolnjevanjem Tvojih želja, saj Te nič drugega ne more bolj razveseliti. Ničesar ne želiš zase, vse obračaš na svojega Sina. Naše besede so tako revne, ko Te hočejo častiti in izraziti to, kar si. Saj pravi nek tvoj služabnik: Bog je zbral vse vode in jih imenoval morja, prav tako je zbral vse milosti in jih imenoval Marija.

Rafko Klumenc

ROMANJE

"Malica! Malica!" je veselo vpil lačni semeniščnik. "Jej, da se boš zredil," je bil odgovor in panin je izginil na varno. Tudi flaškon - da ne bo pomote: v njem je bil malinovec - je postal vedno lažji. Skupina dvaindvajsetih romarjev se je nasitila ob spomeniku diverzantski akciji oartizanov.

Kurja bedra so podprla mlahave noge in jezički so se zopet razvozlali. Kljub temu da je nekatere pozneje obteževala vsebina želodca, ni bila potrebna zdravniška pomoč.

Zemlja se vrti proti vzhodu in tako je Sveta gora kmalu priplula na vidik. Po treh četrtinah poti je bilo treba nadaljevati, kajti predlogi za vrnitev niso bili sprejeti.

Spredaj je na nahrbtniku veselo bingljala čutara ter vzbujujala upe tistim, ki so se opotekali zadaj. Sedem ur hoje. Po mučenju na asfaltu je tu Preval. Vzpon med molitvijo rožnega venca. Pesem Duša, le pojdi z mano seže do srca. Ne, nismo le popotniki. Prišli smo sem, na Goro, k Njemu in Njej. Po gostoljubnem sprejemu frančiškanov je maša. Čudno, cerkev je skoraj prazna. Toda On je tukaj. Z Materjo sta vedno tu. Ne samo za množico. Za vsakega posebej. Poslušata te, tebe in mene. Sedaj jima povej. Reci jima, da te je ožulilo, da si utrujen, zaupaj jima. Prosi ju, saj si zato prišel. In ne pozabi reči hvala.

Ko se boš vračal, boš vedel: Ni bil zaman tvoj trud; na Gori, ki jo je Bog posvetil, te vedno čakata Sin in Mati. Pridi še!

Tomaž Kete

SEMENIŠKI DNEVNIKČetrtek, 21. sušec 1991

Pomlad. Končno!

Kostanj je že zelen. Že prejšni teden si je nadel svoj pomladni image.

V šoli je nekako šlo. Nekako. Pri slovenščini sem bil spet deležen pripombe o mojem bivanju v semenišču. Z referatom pa je kljub temu bil dokaj zadovoljen. Sem kar malo cvikal, da kaj ne bo v redu.

Pri glasbi smo poslušali Čajkovskega. V mislih pa sem bil daleč od njegovih violin. Resnično, njegov koncert je čudovita inspiracija za razmišljanje o tem, kaj bom počel v nedeljo popoldne. Verjetno jo bom mahnil v Gorico.

Imeli smo razredno uro. Ob mojem imenu pod rubriko "Hišni red", sem opazil črki M in P. Najprej sem kajpak pomislil na Military Police, a sem kmalu to misel opustil, saj so moji sošolci prepričani, da pomeni "manj primerno" - vedenje seveda! Verjetno se je rektor navdušil nad mojo posteljo.

Zaspal sem že. Upam, da me ne bo spet tlačila mora o pešačenju na Sveto Goro. Lahko noč!

RAD BI BIL S VEMOJ

SPREGLJAJ

21. marec 1991

Zbudil sem se popolnoma zgubljen. Kakih deset minut sem preudarjal, ali naj vstanem ali ne. Kje je življenska zagnanost?

Ko sem vstal, sem odprl polkna. Dobesedno oslepel sem od svetlobe. Da je danes prvi pomladni dan, pa mi je kapnilo šele v kapeli.

Ko sem šel v razred, sem zagledal zeleneč kostanj pred hišo.

Pomlad! Kar premaknjen sem! Poletel bom!

Popoldne je bilo spet predolgo in še vedno me boli desni kolk od padca na romanju na Sveto Goro.

Jutri je nov dan...

Damjan Štih

SPREGLEJ

Glej, spet temà je pred menoj,
na vseh straneh le noč.
Se mar vidi vsaj svetel odsev,
ki bi mi bil v pomoč?

Je to sploh temà?
Ali res noč zakriva zemljo,
ki zaspala je že vsa?

Ne, to le slepota je.
Betežen človek, ki lúči se boji,
zaprl je oči.

Ti zdaj dovolj je že noči?
Bi rad odprl zaslepljene oči?

Odpri jih in spreglej!

Ni strah te več luči,
razsvetlil z njo si vse noči.

Domjan Štih

JAZ SEM SVET PREMAGAL

Si to res Ti, Gospod?
 Ti tu, pod križem ležeč?
 Tisti, ki so ga množice imele za preroka in
 Mesija,
 ki so ljudje noreli za njim in mu vzklikali ob
 vhodu v Jeruzalem?

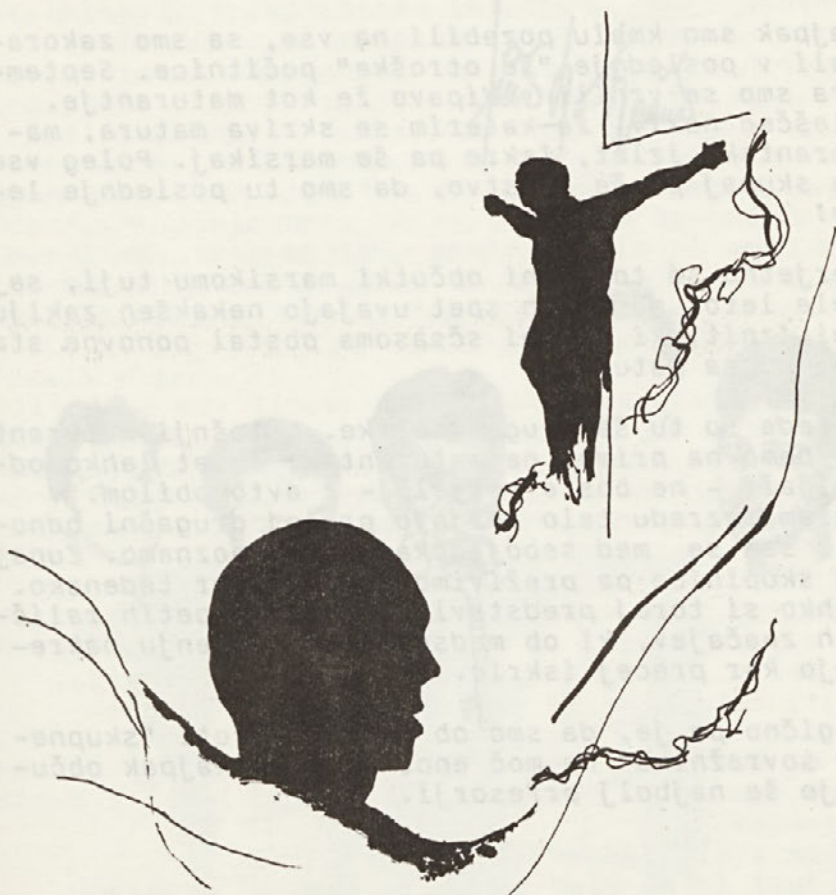
Kot da je to nekdo drug.
 Nekdo, za katerega je množica, naščuvana za pest
 novcev, od upravitelja izsilila, da ga je obsodil
 in si umil roke nad njegovo krvjo.
 Nekdo, ki sedaj leži pod bremenom križa, ki ga
 suvajo vojaki in tepta množica, da ne more
 vstati.
 Ne more?
 Če ne more, potem to nisi Ti, Gospod!

Toda ne. Ti vstaneš.
 Vstaneš in greš s križem na rami naprej.
 Še padeš, a tudi vstaneš.
 Srečaš mater, prijatelje.
 Tolažiš jih.
 Tolažiš ves svet in trpiš z njim.
 Trpiš v zavrženem otroku in v zapuščenem starcu,
 v pretepenem pijancu in prevarani materi.
 Vse trpljenje sveta si si naložil.
 Saj si vendar sam potreben tolažbe.

Na vrhu si povzdignjen nad svoje ljudstvo,
 nad ves svet, ki te je obsodil.
 Ti ga nisi.
 Molil si zanj.
 "Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.

In nekateri so spoznali:
"Resnično, ta je bil Božji Sin."
Si zdaj še upamo vpiti:
"Njegova kri na nas in naše otroke?"

Tomaz Kete

MATURANT

Vse skupaj se je začelo z nakupom šolskega ključa na koncu tretjega letnika. Tri coca-cole in dva martinija je bila cena, ki smo jo plačali za "prvenstvo" na naši gimnaziji. Seveda se ta simbolična cena niti primerjati ne more z našimi občutki, ko smo z očmi božali to dragoceno relikvijo, ki nam je odprla vrata do "zrelostnega izpita".

Kajpak smo kmalu pozabili na vse, sa smo zakorkali v poslednje "še otroške" počitnice. Septembra smo se vrnili v Vipavo že kot maturantje. Bleščeč naziv, za katerim se skriva matura, maturantski izlet, Iskre pa še marsikaj. Poleg vsega skupaj pa še dejstvo, da smo tu poslednje leto!

Verjetno so tovrstni občutki marsikomu tuji, saj šele letos na šolah spet uvajajo nekakšen zaključni izpit, ki naj bi sčasoma postal ponovno stara, dobra matura.

Seveda so tu še druge razlike. Letošnji maturanti se bomo na primer na maturantski izlet lahko odpeljali - ne boste verjeli - z avtomobilom. V našem razredu talo veljajo precej drugačni odnosi, saj se med seboj dokaj dobro poznamo. Zunaj te skupinice pa preživimo le nekaj ur tedensko. Lahko si torej predstavljate razred petih različnih značajev, ki ob medsebojnem brušenju nakrešejo kar precej iskric.

Logično pa je, da smo ob nastopu proti "skupnemu sovražniku" na moč enotni in to kajpak občutijo še najbolj profesorji.

Naš "sovražnik" ubira sicer taktiko ustrahovanja, saj ima v rokah izredno močan adut (začne se na M). Kljub temu pa nameravamo v tej "sveti vojni" in tej strašni bitki 17. junija 1991 zmagati (po možnosti tudi brez izgub!).

S kakšnim občutkom se bomo tistega dne po kakih "1000 dneh v Sibiriji" spuščali po semeniških stopnicah?

Solzne oči? Ah ne, takrat bomo že zreli!

Joseph H. H. H.

PET LET

Moji dnevi v Vipavskem semenišču se počasi približujejo koncu. Matura je že skoraj pred vrati, zato čutim željo, da vsaj z nekaj mislimi povem, kar se je skozi pet let bivanja v semenišču nabralo in združilo v tem, kar zdaj sem.

Pogrešal bom stavbo, ki sem jo včasih tako sovražil, ker sem se počutil oročanega svobode, in v kateri sem našel svojo duhovno svobodo, vero in razloge zanjo. Pogrešal bom fante, s katerimi sem rasel duhovno, intelektualno in osebnostno, ob katerih se je klesal moj značaj. Po osemletki sem bil s prihodom v Vipavo iztrgan svojim mladostnim prijateljem. In po petih letih bivanja za temi zidovi ugotoviš, da te na domači kraj veže samo še družina. Ne živim več s svojim krajem in moji sovaščani so mi blizu le še v spominih. Povsod sem doma in nikjer nimam svojega doma. Svojemu kraju sem odmril, ker ne živim več z njim, in to je davek, ki ga mora plačati vsak, ki hoče ostati tukaj do konca.

Šola je zelo zahtevna, toda naučil sem se boriti do konca. Naučil sem se, da nikoli noben trud ni zaman, če je volja močna. Imel sem ogromno težav, toda nikoli nisem dvignil rok, ker je edini smisel težave v tem, da jo premagam, in ne, da me ona premaga. Naučil pa sem se tudi učiti in ceniti študij, in čeprav nisem blesteč dijak, rad študiram, ker vem, da z učenjem rastem. Študirati mislim naprej in upam, da mi bo z mojim delom in Božjo pomočjo uspelo. Ni me strah študija, kajti tukaj sem se naučil redno študirati.

Če bi hotel opisati svojo duhovno podobo, do katere sem v teh letih prišel, bi jo lahko z dvema stavkoma:

- Sem v srcu Boga.
- Ljubi in ne glej na to, koliko si ljubljen.

Spoznanje, da me Bog ljubi, je naredilo konec mojemu iskanju. Na videz preprosta misel je spremenila moj odnos do Boga. Ti dve misli sta in bo sta vodili mojega življenja in skušal ju bom tudi udejanjiti.

Odhajam, in če po pravici povem, me je nekoliko strah, kajti zdaj me Bog pošilja v svet, v katerem bo nekoliko težje ostati to, kar sem tukaj. Čutim neko veselje in hkrati odgovornost, kajti zdaj bom moral sam naprej v življenje.

Na koncu bi se iskreno zahvalil vsakemu profesorju, s katerim sem delil učne ure. Dosti volje in truda je bilo potrebno, da so v mojo glavo prikapljale modrosti tega sveta. Hvala vam vsem za trud in zaupanje. Hvala, ker ste k vsakemu znali pristopiti, v prvi vrsti kot človek in ne kot profesor. Hvala, da ste se skupaj z mano trudili, da sem tu, kjer sem, in da sem zdaj sposoben iti dalje sam. Velika zahvala pa velja tudi našim sestram. Čeprav pogosto godrnjamo čez hrano in oprane obleke, vendar vsi čutimo veliko hvaležnost in lagal bi, če bi rekel, da mi niste prirasle k srcu.

Bilo je lepo in težko, toda nikoli mi ne bo žal, da sem bil tukaj. Da, če bi se moral še enkrat odločiti, bi brez premišljanja še enkrat stopil za te zidove. Hvala vam vsem. Molil bom za vas.

Shuster
Benjamin

POPRAVEK KRIZANKE

- 1 - turški plemiški naziv
- 2 - pralni praški

IZZREBANCANI NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNE ŠTEVILKE

Rešitev križanke:

ELI ELI LAMA SABAKTANI

Izžrebali smo tri nagrajence:

1. Francka Filak, Griblje
(20 velikonočnih voščilnic)
2. Jaka Totter, Vipava
(10 velikonočnih voščilnic)
3. Igor Stepan, Vipava
(5 izvodov "Isker")

Hvala za sodelovanje!

ISKRE

KREŠEMO ISKRICE

Semenišče je pred kratkim nabavilo nove metlice za WC.

ZGREŠENA INVESTICIJA: SEMENIŠČNIKI JIH ŽAL
NE UPORABLJAJO

— — —

Neki profesor je maturantom zagrozil, da jih bo zribal kot repo.

SREČA: REPO SE RIBA JESENI, MATURA PA JE
ŽE JUNIJA

— — —

V četrtem letniku smo izvedli anketo in ugotovili, da imajo maturantje semenišče iz dneva v dan raje.

MATURAJEVSAKDANBLIŽE PRESS

Kitara je postala zadnje čase v semenišču zelo razširjen instrument. Še vedno pa je število semeniščnikov, ki igrajo harmonij precej večje.

HARMONIJJEOBVEZEN PRESS

G. prefekt že nekaj časa poseduje nekaj audio instrumentov. Očitno ga glasba zelo zanima.

ŠIFRA: ZAPLENIL JIH JE DIJAKOM MED ŠTUDIJEM

V Črnem Logu raste oskubljena smreka. Okrog nje se vidijo večkrat številne živali: jelen, srnica in fazan. Mlad guk jih občasno hrani s piškoti. Na glavi nosi pleško, vozi pa fičota, a pravi, da ne bo dolgo tako, saj bo postal kralj.

P.S: Opravičujemo se predstojnikom, ki imajo (na žalost!) premalo "slikovita" imena in jih v zgo-
dbico nismo vpletli.

Za konec še dva prevoda pogovornih fraz iz srbo-
hrvaškega govornega področja:

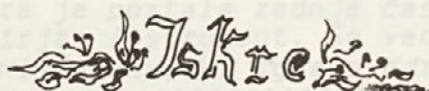
WHO PLUMS YOU?(Ko te šljivi?)

RACA ME BOLI. (Boli me patka.)

KAZALO

Namesto uvoda.....	1
Prešeren in Bevk.....	3
Valentin Vodnik.....	5
Zvočnost slovenskih pokrajin.....	7
Kristus v mojem življenju.....	9
Quo vadis homo sapiens?.....	11
Tišine.....	12
Molitev.....	13
V potrpljenju raste veselje.....	14
Lepota Rože skrivnostne.....	15
Romanje.....	17
Semeniški dnevnik.....	18
Spreglej.....	20
Rad bi bil s Teboj.....	21
Jaz sem svet premagal.....	22
Maturant.....	24
Pet let.....	26
Križanka.....	28
Izžrebanci nagradne križanke iz prejšne številke.....	29
Krešemo iskrice.....	29
Kazalo.....	31
Uredniški odbor.....	32

GLASILO VIPAVSKIH SEMENIŠČNIKOV

LETO XXIII. 3. ŠTEVILKA/april 1991

GLAVNI UREDNIK	Damjan Štih
TEHNIČNI UREDNIK	Tino A. Mamić
UREDNIŠKI ODBOR	Andrej Vrečar Benjamin Kuster Matej Krečič Tiskarski Škrat
VINJETE	Benjamin Kuster
MENTOR	prof. Janez Zupet

Vzdržuje se s prostovoljnimi prispevki.
Bog povrni!

naslov: ISKRE
Slovensko malo semenišče
Grabrijanova 19
65271 Vipava, Slovenija

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

SKRE

Inv. št.
19117

Zrcalo kaže le kožo telesa.
Prava podoba nekoga je v
njegovi pripravljenosti
pomagati sebi in svoji
družini in, kolikor je mogoče,
vsem, s katerimi pride v stik.
Takšno zrcalo razkrije
pravo dušo človeka.

Isaac Bashevis
Singer

Semenišče Vipava

19117